

Morawska filharmonia Olomuniec

Turnée

Koncerty w Polsce,  
jesień 2024





1  
Olomuniec

Morawska  
Filharmonia  
Olomuniec



2  
Kraków  
6.09

Filharmonia im.  
K. Szymanowskiego  
w Krakowie



3  
Szczecin  
20.09

Filharmonia im.  
M. Karłowicza  
w Szczecinie



4  
Bydgoszcz  
21.09

Filharmonia Pomorska  
im. I. J. Paderewskiego  
w Bydgoszczy



5  
Katowice  
12.11

Filharmonia  
Śląska im.  
H. M. Góreckiego



6  
Warszawa  
13.11

Uniwersytet  
Muzyczny  
F. Chopina



7  
Lublin  
14.11

Filharmonia im.  
H. Wieniawskiego  
w Lublinie



8  
Opole  
16.11

Filharmonia  
Opolska  
im. J. Elsnera

Świętujcie z nami!

Tradycja Roku Muzyki Czeskiej sięga sto lat wstecz, dokładnie roku 1924, kiedy to świętowano setną rocznicę urodzin kompozytora Bedřicha Smetany. Od tego czasu, z kilkoma wyjątkami, Rok Muzyki Czeskiej obchodzony jest w każdym roku, który kończy się cyfrą cztery. Rok 2024 to czas wielu rocznic związanych z czeskimi kompozytorami lub twórcami działającymi na ziemiach czeskich.

## Program trasy koncertowej

Karol Szymanowski

*Uwertura koncertowa E-dur op. 12*

(koncerty w Krakowie, Szczecinie,  
Bydgoszczy, Warszawie, Lublinie i Opolu)

Henryk Górecki

*Trzy utwory w dawnym stylu na orkiestrę smyczkową*  
(koncert w Katowicach)

Antonín Dvořák

*Koncert fortepianowy g-moll op. 33*

Bohuslav Martinů

*I Symfonia H. 289*

Marek Kozák – fortepian

Zsolt Hamar – dyrygent

Morawska Filharmonia Olomuniec dziękuje wszystkim współorganizatorom, partnerom, współpracownikom, instytucjom i osobom, bez których ta trasa koncertowa by się nie odbyła, w szczególności:

*Ambasadorowi Republiki Czeskiej w Polsce*  
Břetislavowi Dančákowi

*Dyrektorowi Czeskiego Centrum Warszawa*  
Petrowi Vlčkowi

*Konsulowi Honorowemu Republiki Czeskiej w Bydgoszczy*  
Dariuszowi Zimnemu

*Konsulowi Honorowemu Republiki Czeskiej w Lublinie*  
Bogdanowi Łukasikowi

*Konsulowi Honorowemu Republiki Czeskiej w Opolu*  
Arturowi Żurakowskiemu

*Konsulowi Honorowemu Republiki Czeskiej w Szczecinie*  
Martinowi Směťákowi

*Dyrektorowi Filharmonii im. K. Szymanowskiego w Krakowie*  
Mateuszowi Prendocie

*Dyrektorowi Filharmonii im. M. Karłowicza w Szczecinie*  
Przemysławowi Neumannowi

*Dyrektorowi Filharmonii Pomorskiej im. I. J. Paderewskiego*  
Maciejowi Puto

*Dyrektorowi Filharmonii Śląskiej im. H. M. Góreckiego w Katowicach*  
Adamowi Wesołowskiemu

*Rektorowi Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie*  
Tomaszowi Strahlowi

*Dyrektorowi Filharmonii im. H. Wieniawskiego w Lublinie*  
Dominikowi Mielkowi

*Zastępczyni Dyrektora Filharmonii Opolskiej im. J. Elsnera*  
Agnieszce Szerner

Trasa finansowana ze środków:



Ambasada Republiki Czeskiej



# Wstęp

Szanowne Słuchaczki,  
Szanowni Słuchacze,  
Miłośnicy Czeskiej Muzyki,

niezwykłe się cieszę, że mogę zwrócić się do Państwa przy tej wyjątkowej okazji, jaką jest trasa koncertowa Morawskiej Filharmonii Ołomuniec po Polsce. Mamy do czynienia z naprawdę nadzwyczajną sytuacją, ponieważ mogą Państwo zapoznać się z wirtuozerią tej słynnej orkiestry symfonicznej, a to z okazji obchodów Roku Muzyki Czeskiej. To dla mnie wielki honor, móc w imieniu Ambasady Republiki Czeskiej w Polsce wesprzeć tournée upamiętniające 200 rocznicę urodzin kompozytora Bedřicha Smetany. Jestem przekonany, że muzyka jest idealnym środkiem do zacieśniania relacji sąsiedzkich i dzielenia się pozytywnymi emocjami. Dzięki sztuce nasza długoletnia przyjaźń, wzajemna przychylność oraz zrozumienie zyskają kolejny, jakże istotny, impuls.

Wierzę, że wysłuchanie klasycznych dzieł w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Morawskiej Filharmonii Ołomuniec będzie dla Państwa niezapomnianym, napelniającym najlepszymi emocjami przeżyciem.



Břetislav Dančák  
*Ambasador Republiki Czeskiej  
w Polsce*

Szanowni Państwo,

Morawska Filharmonia Ołomuniec jest drugą najstarszą filharmonią w Czechach. Powstała po drugiej wojnie światowej w 1945 roku i od tego czasu stanowi filar kultury miasta Ołomuniec i całego regionu.

Kluczowym zadaniem orkiestry jest pełnienie roli atrakcyjnej wizytówki miasta i regionu. Orkiestra Morawskiej Filharmonii Ołomuniec posługuje się uniwersalnym, międzynarodowym językiem muzyki, dzięki któremu możliwe jest tak symboliczne, jak i konkretne nawiązanie więzi z odbiorcą, ponad podziałami narodowościowymi czy generacyjnymi.

Niezmiernie się cieszę, że to właśnie w ramach Roku Muzyki Czeskiej Orkiestra Symfoniczna Morawskiej Filharmonii Ołomuniec ma okazję – często po raz pierwszy – wystąpić na deskach najlepszych sal koncertowych siedmiu polskich miast. Wierzę, że to tournée stanie się kamieniem węgielnym dalszej współpracy, nie tylko w gronie artystów, lecz także pomiędzy miastami i regionami. Życzę Państwu wielu inspirujących wrażeń z naszych koncertów!



Jonáš Harman  
*Dyrektor Morawskiej Filharmonii  
Ołomuniec*

Drodzy Miłośnicy  
Wielkiej Muzyki,

cieszę się, że możemy wspólnie świętować Rok Muzyki Czeskiej. Jestem bardzo szczęśliwy, że to właśnie orkiestra Morawskiej Filharmonii Ołomuniec, druga najstarsza czeska orkiestra symfoniczna, po wielu latach ponownie odwiedziła Polskę w tym ważnym dla czeskiej muzyki roku. Z miastem Ołomuniec łączą mnie osobiste relacje. To tam studiowałem filologię polską i poznawałem polską kulturę. Tym bardziej cieszy mnie, że to ołomuniecka orkiestra przedstawi polskiej publiczności wybrane czeskie kompozycje. Mam nadzieję, że szczególnie docenią Państwo wykonanie *Koncertu fortepianowego Dvořáka* przez międzynarodowej sławy pianistę Marka Kozáka, oraz wirtuozerię *I Symfonii Bohuslava Martinů*, w której można odnaleźć m.in. echa morawskich pieśni ludowych. Chciałbym, aby ten repertuar zachęcił Państwa do dalszego odkrywania czeskiej muzyki, ponieważ wierzę, że ma ona wiele do zaoferowania. Życzę wszystkim wspaniałych muzycznych wrażeń!



Petr Vlček  
Dyrektor Czeskiego Centrum  
Warszawa

Czeskie Centrum Warszawa jest instytucją promującą czeską kulturę w Polsce. Stanowi ono część powołanej przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Czeskiej sieci Czeskich Centrów, która obejmuje 28 placówek na 4 kontynentach. Czeskie Centrum Warszawa pełni zarazem funkcję Wydziału Kultury Ambasady Republiki Czeskiej w Warszawie.

Instytucja została powołana na podstawie umowy międzynarodowej z 1947 roku i funkcjonuje od 1949 roku, pierwotnie jako Czecho-słowacki Ośrodek Informacyjny, następnie jako Czechosłowacki Ośrodek Kultury i Informacji. Aktualnie mieści się w Warszawie w Alei Róż 16.



Do naszych głównych zadań należy organizacja, współorganizacja i promocja czeskich wydarzeń kulturalnych w całej Polsce. Wspieramy prezentację najciekawszych zjawisk w czeskiej literaturze, kinematografii, muzyce, teatrze i sztukach plastycznych. Nasze działania mają na celu pogłębianie współpracy polsko-czeskiej w dziedzinie kultury, co realizujemy między innymi poprzez organizację rezydencji artystycznych.

Prowadzimy zdalne i stacjonarne kursy języka czeskiego na wszystkich poziomach zaawansowania. W naszej siedzibie odbywają się także certyfikowane egzaminy z języka czeskiego.

# Morawska Filharmonia Ołomuniec



Orkiestra Symfoniczna Morawskiej Filharmonii Ołomuniec, z siedzibą w historycznym sercu Moraw, jest jednym z najważniejszych i najstarszych tego typu zespołów w Czechach. W tym roku rozpoczyna 79. sezon koncertowy, czym potwierdza swoje niebagatelne znaczenie dla regionalnej sceny muzycznej.

Od momentu powstania w 1945 roku ołomuniecka filharmonia przyciągnęła szereg wybitnych osobistości czeskiej i międzynarodowej sceny muzycznej, które kształtowały jej rozwój artystyczny. Należą do nich dyrygenci tacy jak Otto Klemperer i Václav Neumann,

wirtuoz skrzypiec Josef Suk i Gidon Kremer oraz słynny wiolonczelista Pierre Fournier. Dzięki swojej historii orkiestra dysponuje obszernym i zróżnicowanym repertuarem. Koncentruje się głównie na słynnych kompozytorach XIX i XX wieku, wspierając jednocześnie nową muzykę czeską i międzynarodową, o czym świadczą premierowe wykonania ponad 250 utworów. Orkiestra znana jest również z wiernych interpretacji utworów wielkich czeskich kompozytorów, takich jak Antonín Dvořák, Bedřich Smetana, Leoš Janáček i Bohuslav Martinů.

Dzięki obszernej dyskografii i udziałowi w wiodących festiwalach muzycznych w kraju i za granicą, filharmonia ołomuniecka znajduje się w centrum życia kulturalnego i muzycznego Ołomuńca i regionu. W ostatnich sezonach otworzyła się także na nowoczesne formaty, łącząc muzykę klasyczną z innymi gatunkami, takimi jak rock, pop czy elektroniczna muzyka taneczna. Filharmonia Morawska Ołomuniec jest organizatorem m.in. Festiwalu Filharmonii i Międzynarodowego Festiwalu Organowego w Ołomuńcu. Angażuje się również w szereg inicjatyw edukacyjnych przeznaczonych dla młodych słuchaczy i ich rodziców.

# Reduta – sala koncertowa orkiestry

Reduta wraz z sąsiednimi pomieszczeniami pierwotnie służyła jako sala taneczna. Otaczał ją szeroki balkon, który został zwężony podczas przebudowy na potrzeby filharmonii. Wtedy też postawiono podwyższoną scenę. Na środku sali wisiał dawniej duży połączony żyrandol.

Ponieważ oryginalne wnętrza nie zostały zachowane, przy podejmowaniu decyzji dotyczących ich renowacji autorzy mogli inspirować się aktualnymi trendami

konserwatorskimi. Cała koncepcja projektu opiera się na dialogu między oryginalną architekturą Empire a nowoczesnym podejściem do aranżacji przestrzeni.

Podczas przebudowy w 2001 roku położono nacisk na poprawę akustyki sali, co udało się osiągnąć poprzez odpowiednie przystosowanie jej wnętrza. Zwiększono również liczbę miejsc na widowni.

Budynek posiada przestronne foyer na parterze oraz pełniącą funkcję przedsionka Salę Mozarta na piętrze.



# Solista

## Marek Kozák

fortepian

Marek Kozák jest zwykle kojarzony z perfekcyjną techniką, wyczuciem proporcji i dynamiki, różnorodną barwą dźwięku, wielką muzycznością i wewnętrzną pokorą wobec wykonywanych kompozycji. Na salę koncertową wnosi wyrafinowaną kulturę interpretacyjną i urzeka słuchaczy umiejętnością „przekazania z wielką pokorą i bez ostentacyjnych gestów tego, co kompozytor chciał wyrazić” (M. Bátor, ČRo Vltava).

Muzyczna podróż trzydziestoletniego pianisty Marka Kozáka od dawna wiąże się z sukcesami w międzynarodowych konkursach. W czerwcu 2021 roku został laureatem Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Gézy Andy w Zurychu, jednego z najbardziej prestiżowych i najtrudniejszych konkursów pianistycznych. W 2019 roku był finalistą Konkursu Busoniego w Bolzano, a w 2018 roku wygrał Europejski Konkurs Pianistyczny w Bremie, gdzie otrzymał również Nagrodę Publiczności. Na konkursie Praska Wiosna w 2016 roku zdobył 2. miejsce i nagrodę za wykonanie współczesnego utworu Adama Skoumala

*The Kejklíř*. Rok wcześniej był półfinalistą Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina w Warszawie, najlepiej obsadzonego konkursu pianistycznego na świecie. Marek Kozák jest regularnym gościem wszystkich czołowych czeskich i zagranicznych orkiestr.

W minionym sezonie mogliśmy usłyszeć jego wykonanie *II Koncertu fortepianowego* Ferencza Liszta z Filharmonią w Brnie. Z bogatym programem recitalowym występuje nie tylko w Czechach, ale także w Szwajcarii, Niemczech czy Hiszpanii. Na festiwalu Litomyśl Smetany wykonał oba cykle *Das Wohltemperierte Klavier* Bacha (2023, 2024), a w ramach festiwalu Leoša Janáčka wystąpił wspólnie ze znaną skrzypaczką Haną Kotkovą. Jest cenionym muzykiem kameralnym. Często współpracuje z wiolonczelistą Václavem Petrem i sopranistką Simoną Šaturovą. Z okazji Roku Muzyki Czeskiej 2024 przygotował dla czeskiej i niemieckiej publiczności, wraz z tenorem Tomą Jaron-Wurzem, recital opowiadający o życiu Bedřicha Smetany.

Zainteresowanie Marka odkrywaniem zapomnianych kompozycji fortepianowych zaowocowało



wykonaniem i nagraniem koncertów fortepianowych Karla Kovařovica, Vítězslavy Kaprálovej i Pavla Bořkovca. Płyta pod tytułem *Zapomenuté české klavírní koncerty* ukazała się marcu 2024 nakładem wytwórni Supraphon.

Marek Kozák ukończył klasę fortepianu profesora Ivana Klánskiego na Akademii Sztuk Sceniczych w Pradze, a obecnie jest pedagogiem

w Gimnazjum i Szkole Muzycznej Miasta Stołecznego Pragi. W 2018 roku wydał swoją pierwszą płytę CD (*ArcoDiva*) z kompozycjami Josepha Haydna, Fryderyka Chopina, Césara Francka, Siergieja Rachmaninowa i Adama Skoumala.



## Zsolt Hamar

Główny dyrygent Morawskiej  
Filharmonii Ołomuniec

Urodził się w roku 1968 w Budapeszcie. Już we wczesnym dzieciństwie rozpoczął naukę gry na fortepianie. W konserwatorium Béli Bartóka opanował podstawy kompozycji

muzycznej. W Akademii Muzycznej Ferenc Liszta studiował kompozycję u Emila Petrovicsa oraz dyrygenturę pod kierunkiem Ervina Lukásca oraz Tomása Gála. W kolejnych latach wygrywał liczne konkursy dyrygenckie, między innymi 8. Międzynarodowy Konkurs Węgierskiej Telewizji. W roku 1996 otrzymał

drugą nagrodę w konkursie Europejskiej Unii Nadawców (EBU) a w roku 1999 zwyciężył w konkursie Antonio Pedrotti International w Trydencie.

Z polecenia głównego dyrygenta Zoltána Kocsisa w 1997 roku został pierwszym stałym dyrygentem Węgierskiej Narodowej Orkiestry Filharmonicznej. W latach 2000-2009 był głównym dyrygentem i dyrektorem artystycznym Orkiestry Filharmonii Panońskiej w Peczu (Europejskiej Stolicy Kultury 2010), a w latach 2002-2007 był pierwszym dyrygentem gościnnym Orchestra di Padova e del Veneto. W 2007 roku zadebiutował w Operze w Zurychu, a w latach 2012-2016 pełnił funkcję generalnego dyrektora muzycznego Heskiego Teatru Państwowego w Wiesbaden.

Zsolt Hamar współpracował z wieloma ważnymi węgierskimi i międzynarodowymi orkiestrami, takimi jak Niemiecka Orkiestra Symfoniczna w Berlinie, Orkiestra Mozarteum w Salzburgu, Orkiestra Brucknera w Linzu, Rosyjska Narodowa Orkiestra Filharmoniczna i Japońska Orkiestra Filharmoniczna. Jest również regularnym gościem krajowych teatrów operowych, takich jak Opera we Frankfurcie, Opera w Göteborgu, Teatro

Nacional de São Carlos w Lizbonie i Teatro Lirico w Cagliari.

Od 2009 roku jest stałym gościnnym profesorem dyrygentury w Akademii Muzycznej Ferenc Liszta w Budapeszcie, gdzie w roku 2011 uzyskał habilitację. Jako profesor prowadzący seminaria na międzynarodowym festiwalu Bártoka od roku 2016 wspiera młodych utalentowanych dyrygentów. W roku 2017 został dyrektorem artystycznym Węgierskiej Narodowej Orkiestry Filharmonicznej a od roku 2020 zajmuje się swoim autorskim projektem, Collegium Syphonicum Hungaricum. Jest to podyplomowy mentorski program, który umożliwia „młodym mistrzom” uczestnictwo w warsztatach i otwiera im drogę do współpracy z nowymi orkiestrami. Zsolt Hamar został odznaczony Węgierskim Orderem Zasługi oraz Nagrodą im. Ferenc Liszta.



# Kompozytorzy



## Karol Maciej Szymanowski

Tworzący w nurcie Młodej Polski kompozytor i pedagog Karol Maciej Szymanowski (1882–1937) swój debiut, powstała w latach 1904–1905 *Uwerturę koncertową E-dur op. 12*, skomponował już w wieku dwudziestu trzech lat. Premiera odbyła się rok później w lutym podczas historycznego koncertu w Warszawskiej Filharmonii pod batutą dyrygenta Grzegorza Fitelberga. Warszawska orkiestra była wówczas nowo powstałym zespołem. Z powodu jej konserwatywnego charakteru grupa młodych kompozytorów podjęła własne próby stworzenia progresywnej, nowoczesnej polskiej muzyki. Wraz z początkiem XX wieku młodzi twórcy zaczęli podążać w kierunku późnego romantyzmu niemieckiego.

Premiera inspirowanej Wagnerem i Straussem *Uwertury koncertowej* Szymanowskiego wywołała oburzenie wśród krytyków. Zarzucano mu odejście od polskiej muzyki

narodowej i od dziedzictwa Fryderyka Chopina. Uznano ją za prowokację – zawierała wersy z mrocznego poematu *Witeź Włast* autorstwa współczesnego Szymanowskiemu literata Tadeusza Micińskiego. Przedstawiła one surrealistyczną apoteozę śmierci. Dziś wiemy, że *Uwertura koncertowa* była młodzieńczym utworem dającym jedynie przedsmak prawdziwych możliwości kompozytora.

Szymanowski mówił o sobie: „zamiłowanie dla Beethovena i Wagnera świadczyły o moim wrodzonym entuzjazmie dla muzyki symfonicznej”. Wspomniana wcześniej kompozycja jest potwierdzeniem niezwykłych umiejętności jej autora, takich jak zrozumienie konstrukcji czy przedstawianie niezwykle wyrazistych, obrazów. Dzieło nie sprawia wrażenia mrocznego, całość jest energiczna i zachwyca swoją bogatą strukturą muzyczną. Od strony formalnej jest, nawet mimo swobodnej agogiki, czytelna, kompaktowa i wyraźnie podporządkowana wcześniej ustalonej muzycznej koncepcji. Wersja ze zmienioną instrumentacją z 1913 roku została po raz pierwszy wykonana w Wiedniu 13. marca 1919 przez orkiestrę Tonkünstlerverein pod batutą czeskiego dyrygenta, kompozytora i skrzypka Oskara Nedbala.



## Henryk Mikołaj Górecki

Jednym z założycieli polskiej szkoły kompozytorskiej był Henryk Mikołaj Górecki (1933–2010). Studiował on w Katowicach i w Paryżu. Na początku swojej kariery pozostawał pod wpływem serializmu, francuskiego kompozytora Oliviera Messiana oraz niemieckiego postępowego muzyka Karlheinz Stokhausena. W wieku trzydziestu lat osiągnął międzynarodowy sukces, szczególnie dzięki swojej *I Symfonii*, która zabrzmiała na paryskim festiwalu La Biennale internationale des jeunes artistes – Paris.

W roku 1963, bezpośrednio po powrocie z francuskiej metropolii Górecki skomponował nowy utwór, będący reakcją na przyjacielski zarzut ze strony ówczesnego dyrektora Polskiego Wydawnictwa Muzycznego, Tadeusza Ochlewskiego, który twierdził, że muzyka Góreckiego jest mało melodyjna. Skomponował *Trzy utwory w dawnym stylu*, które były inspirowane

polską muzyką renesansową, m.in. *Pieśnią o weselu najjaśniejszego Króla Sigmunta wtórego, Augusta pirwego*. Kompozycja na orkiestrę smyczkową składa się z trzech powolnych części, z których ostatnia skomponowana jest w duchu tańca ludowego. Swojej premiery doczekała się już w kwietniu 1964 w wykonaniu zespołu kameralnego Con Moto Ma Cantabile, pod batutą wspomnianego wcześniej Tadeusza Ochlewskiego. W programie festiwalu Warszawska Jesień w roku 1975 dzieło zostało opisane w następujący sposób: „Utwory te stanowią skromną (jakby uproszczoną, dostosowaną do archaicznego tematu), ale efektowną i pełną wdzięku, próbkę tego stylu i typowych problemów estetyczno-warsztatowych ich twórcy.” Autor po latach postrzegał te kompozycje jako swoją próbę wyjścia poza dominujące nurty sonoryzmu i postrealizmu.



## Antonín Dvořák

Do dziś nie jest jasne z jakiego powodu Antonín Dvořák (1841–1904) zdecydował się w swojej pierwszej pełnoprawnej kompozycji koncertowej wyróżnić partią solową właśnie fortepian. Spekuluje się, że jeszcze nie tak znany w tym okresie twórca usiłował w ten sposób przyciągnąć uwagę cenionych wykonawców oraz publiczności. Niedługo po ukończeniu trzeciego cyklu *Duetów morawskich*, latem roku 1876, przystąpił do pracy nad *Koncertem fortepianowym*, który jednak ostatecznie ze względu na swoją formę nie spełniał ówczesnych wymogów kompozycyjnych dla koncertu z eksponowaną rolą solisty. Także sam Dvořák zdawał sobie z tego sprawę: „Widzę, że nie jest mi dane napisać koncertu z wirtuozowską partią solową, inne kwestie zajmują moją uwagę”. Ze względu na ten aspekt zainteresowanie dziełem wydawców muzycznych było niezwykle trudnym zadaniem. Dopiero w roku 1883 po wielu nieudanych próbach koncert

wzięło na tapet wydawnictwo Julius Hainauer z Wrocławia.

Premierowe wykonanie kompozycji odbyło się 24 marca 1878 w Pradze pod batutą Adolfa Čecha, z Karlem Slavkovskim przy fortepianie i przy akompaniamencie Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Czeskiej. Mimo to aż do dnia wydania koncert był przez autora poprawiany niezliczoną ilość razy. Kompozycja dwukrotnie zabrzmiała z Dvořakiem jako dyrygentem, w roku 1884 w Londynie i 1885 w Berlinie.

Interesujący może być fakt, że fortepianowa partia solowa została poprawiona w roku 1919 przez znanego czeskiego pianistę i pedagoga Viléma Kurza. Naniezione przez niego zmiany uczyniły koncert przyjemniejszym dla wykonawców i bardziej atrakcyjnym dla publiczności. Dziś w salach koncertowych usłyszeć można kompozycję w pierwotnej wersji, z uwzględnieniem zmian Kurza a nawet w wariancie pośrednim, stanowiącym kompromis pomiędzy wersjami Dvořáka i Kurza. Pierwsza część koncertu wybrzmiewa zarysem heroicznie i melancholijnie, druga wolniejsza część ma poetycki charakter a ostatnia jest taneczna i pełna pasji.



## Bohuslav Martinů

Po zajęciu Francji przez nazistowskich żołnierzy Bohuslav Martinů (1890–1959) był zmuszony udać się na emigrację do USA. Dopiero wtedy w Ameryce, w wieku pięćdziesięciu dwóch lat, mając już na swoim koncie ponad trzysta dzieł należących do różnych gatunków, napisał swoją *I Symfonię*. Nie oznacza to jednak, że w poprzednich latach nie podejmował prób w tym kierunku. Można powiedzieć, że to właśnie ta forma muzyczna była dla kompozytora narzędziem do wybudowania swojej renomy i zyskania popularności w „Nowym Świecie”. Ostatecznie w ciągu kilku kolejnych lat osiągnął swój cel – stał się jednym z najbardziej znanych żyjących twórców w Ameryce Północnej.

Po symfonicznym debiucie (1942) co roku powracał do tej formy. „Podążałem za refleksją estetyczną, podyktowaną moim przeświadczeniem, że dzieło sztuki nie ma prawa przekraczać swych własnych możliwości ekspresji. Dość długo

żyłem we Francji, żeby nauczyć się czym jest umiar. Podstawą orkiestry jest kwintet smyczkowy, który wszakże nie jest przeszkodą dla partii solowych instrumentów dętych drewnianych. Przy tym instrumenty dęte blaszane oraz perkusyjne wypełniają właściwe im zadania. Staralem się odkryć nowe kombinacje dźwięków i wyluskać z brzmienia orkiestry pojedynczą nutę, pomimo że partytura jest dziełem polifonicznym. Kompozycja ma spokojny i liryczny charakter”. Tak brzmiał odautorski komentarz Martinů wygłoszony jesienią roku 1942 w Bostonie z okazji premiery dzieła. Miejscowi symfonicy wykonali kompozycję pod batutą swojego dyrygenta Sergieja Kusewickiego. Symfonia powstała na cześć żony dyrygenta.

# Trasa koncertowa

6 września 2024 – Kraków

## Filharmonia im. K. Szymanowskiego w Krakowie



Festiwal Szymanowski /  
Polska / Świat

Festiwal Szymanowski / Polska / Świat jest – przez wzgląd na patrona instytucji – jednym z najważniejszych międzynarodowych projektów organizowanych przez

Filharmonię Krakowską. Zapowiedzią festiwalu były obchody 135-lecia urodzin i 80. rocznicy śmierci kompozytora w 2017 r. Przez kolejne sezony artystyczne wydarzenia gromadziło wielbicieli twórczości Szymanowskiego. Jego dzieła prezentowane są

w odniesieniu do kompozytorów jego pokolenia i współczesnych mu światowych i europejskich trendów.

„Muzyka nasza musi odzyskać odwieczne swe prawa: bezwzględnej wolności, zupełnego wyzwolenia z jarzma stworzonych „wczoraj” norm i nakazów” – pisał Karol Szymanowski w roku 1920. „Niech wszelkie prądy rodzące się w sztuce wszechludzkiej swobodnie przepływają i przez naszą, niech ją przesycają, różniczkują się i przetrwają w zależności od jej swoistych właściwości”. Koncerty sygnowane hasłem Szymanowski / Polska / Świat są nie tylko niepowtarzalną okazją do przypomnienia trzech żywiołów obecnych w muzyce patrona Filharmonii: pieśni, muzyki kameralnej oraz symfoniki, ale także muzycznym odzwierciedleniem przytoczonego wyżej twierdzenia.

### Sala Koncertowa Filharmonii

Jedna z największych sal koncertowych Krakowa, posiada 720 miejsc siedzących (parter, balkon i loże). Sala utrzymana jest w estetyce lat trzydziestych z charakterystycznymi elementami wystroju – złożonymi kolumnami i stylowymi kasetonami sufitowymi. Wyjątkową ozdobę sali koncertowej stanowią



monumentalne organy firmy Johannes Klais Orgelbau Bonn, których szafę zaprojektowali najwięksi światowi specjaliści w tej dziedzinie. Estrada o pow. 180 metrów kwadratowych mieści ponad 200 muzyków.

20 września 2024 – Szczecin

## Filharmonia im. M. Karłowicza w Szczecinie



Pomysł zbudowania nowej siedziby Filharmonii w miejscu nieistniejącego już Domu Koncertowego (Konzerthaus) zrodził się w 2004 roku. Filharmonicy potrzebowali większej i nowocześniejszej przestrzeni, bowiem instytucja „wyrosła” z ówczesnie

zajmowanego skrzydła Urzędu Miasta. Szczecinianie natomiast widzieli w powstaniu sali koncertowej u zbiegu ulic Małopolskiej i Matejki symboliczne nawiązanie do muzycznej historii miasta. Trzy lata później ogłoszono konkurs na koncepcję nowej filharmonii.

Spośród propozycji czterdziestu czterech pracowni z całego świata jury wybrało projekt opracowany przez studio Barozzi/Veiga z Barcelony. Lodowa bryła budynku już w pierwszej fazie realizacji okrzyknięta została nową ikoną miasta, a portal bryla.pl uznał ją za jedną z najbardziej interesujących inwestycji w kraju. Projekt zajął również pierwsze miejsce w prestiżowym konkursie Eurobuild Awards 2014 w kategorii Najlepszy projekt architektoniczny roku. Architekci dołożyli starań, by uwzględnić kontekst, w którym osadzony miał być projekt. Budowla wyróżnia się odwagą i lekkością, lecz jednocześnie tworzy spójną linię z neogotycką zabudową otoczenia.

Wnętrze filharmonii to ponad 12000 metrów kwadratowych przestrzeni, rozłożonej na czterech kondygnacjach, w której znajdują się m.in.: sala symfoniczna, sala kameralna, sale prób, sklep muzyczny, kawiarnia, obszerne foyer oraz garderoby dla artystów, magazyn instrumentów i biura. Sala symfoniczna, zwana również Salą Słoneczną, może pomieścić 953-osobową publiczność. Doskonała akustyka Sali Słonecznej ma swoje źródło w specjalnej geometrii ścian i sufitów, opracowanej przez

architektów wspólnie z Dr. Higinii Arau, barcelońskim specjalistą w dziedzinie akustyki architektonicznej. Wszystkie parametry sali symfonicznej (siła, równomierność dźwięku, czas opóźnienia i współczynnik odbić bocznych) dają efekt porównywany do wzoru tego typu realizacji – sali koncertowej Musikverein w Wiedniu. W sali kameralnej – zaprojektowanej dla 192 osób – czas pogłosu jest zgodny z projektowanym do jednej setnej



sekundy. Stąd też sala ta zyskała miano „akustycznej perełki”. Na co dzień biała fasada Filharmonii może rozbrzmieć wieloma barwami w różnej konfiguracji. Uroczyste otwarcie nowej siedziby odbyło się wraz z rozpoczęciem sezonu artystycznego 2014/2015.

21 września 2024 – Bydgoszcz

## Filharmonia Pomorska im. I. J. Paderewskiego w Bydgoszczy



Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy słynie na całym świecie z genialnej akustyki. Jednym z pierwszych, którzy tu występowali był Artur Rubinstein, który – od czasu jego wizyty w Bydgoszczy w 1960 r. – jest patronem sali koncertowej. Filharmonia Pomorska jest instytucją kultury Województwa

Kujawsko-Pomorskiego, współprowadzoną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zaliczana jest do czołowych instytucji muzycznych kraju. Jej działalność artystyczna obejmuje koncerty symfoniczne, kameralne oraz recitale najwybitniejszych wirtuozów z całego świata, a także

liczne wydarzenia edukacyjne. W Filharmonii działają dwa etatowe zespoły artystyczne: Orkiestra Symfoniczna oraz Orkiestra Kameralna Capella Bydostiensis.

Henryk Mikołaj Górecki, Wojciech Kilar, Bogusław Schaeffer, Romuald Twardowski czy Krzysztof Herdzin. Widownia sali koncertowej Filharmonii Pomorskiej liczy 850 miejsc.



Oba zespoły są uznane na świecie i regularnie koncertują w kraju i zagranicą. Udziałem obu są również światowe prawykonania dzieł, w tym specjalnie dla nich napisanych przez takich kompozytorów, jak: Krzysztof Penderecki,

Na estradzie mieszczącej orkiestrę i chór, znajdują się 47-głosowe mechaniczne organy wybudowane przez firmę Rieger-Kloss z Krnova (Czechy). W Filharmonii znajduje się także sala kameralna i foyer główne, każde na 170 miejsc.

12 listopada 2024 – Katowice

## Filharmonia Śląska im. H. M. Góreckiego w Katowicach



12. Międzynarodowe Dni Henryka Mikołaja Góreckiego „Refren”.

Henryk Mikołaj Górecki to patron Filharmonii Śląskiej w Katowicach. Postać artysty jest co roku upamiętniana poprzez organizację festiwalu – Międzynarodowe Dni Henryka Mikołaja Góreckiego.

W tym roku hasłem przewodnim festiwalu będzie „Refren” – utwór muzyczny skomponowany w 1965 roku, który jest jednym z ważniejszych dzieł tego polskiego kompozytora. Górecki, znany autor muzyki współczesnej, w „Refrenie” pokazuje swoje zdolności do eksperymentowania z dźwiękiem i formą

muzyczną. Wydarzenie odbywa się w przepięknej Sali koncertowej Filharmonii Śląskiej w Katowicach przy ul. Sokolskiej 2.

Filharmonia Śląska im. Henryka Mikołaja Góreckiego w Katowicach to instytucja, która na co dzień łączy tradycję z nowoczesnością. Działalność artystyczną rozpoczęła w 1945 roku i od tego czasu śmiało podejmuje misję popularyzacji muzyki klasycznej, ze szczególnym uwzględnieniem twórczości kompozytorów polskich i śląskich.

W ramach Filharmonii Śląskiej działają trzy zespoły: Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Śląskiej, Śląska Orkiestra Kameralna oraz Chór Filharmonii Śląskiej. Każdy z nich niezmiennie stawia nacisk na najwyższą jakość prezentowanego materiału muzycznego, pracując pod okiem swoich szefów: Yaroslava Shemeta (Orkiestra Symfoniczna), Macieja Tomasiewicza i Piotra Pławnera (Śląska Orkiestra Kameralna) oraz Jarosława Wolańnika (Chór).

W codziennej działalności instytucja, pod kierownictwem Adama Wesołowskiego, nieustannie poszukuje nowych ścieżek rozwoju i sposobów dotarcia do nowych melomanów. Filharmonia Śląska jest jedyną w Europie placówką

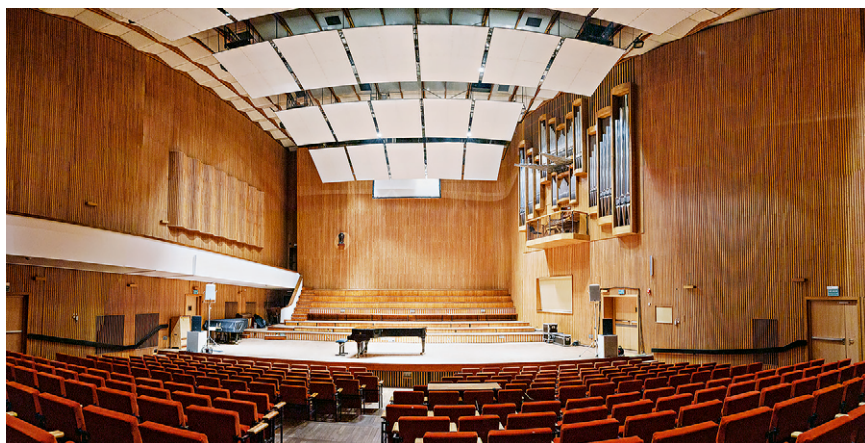
tego typu, której sala koncertowa zaopatrzona jest w nowoczesny ekran mgłowy, przeznaczony do emisji hologramów. Najnowsze technologie, profesjonalny system



oświetlenia, nagłośnienia i rejestracji audio-wideo łączą się tutaj w doskonałej harmonii z głębokim szacunkiem do tradycji i radością z tworzenia i wykonywania muzyki.

13 listopada 2024 – Warszawa

## Uniwersytet Muzyczny F. Chopina



Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina powstał w 1810 roku. Jest najstarszą i największą polską uczelnią muzyczną oraz jedynym uniwersytetem muzycznym w kraju.

W Warszawie oraz w filii UMFC w Białymstoku studenci kształcą się na następujących kierunkach: kompozycja i teoria muzyki, dyrygentura, instrumentalistyka, wokalistyka, edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, muzyka kościelna, taniec, jazz i muzyka estradowa, reżyseria dźwięku.

Uczelnia prowadzi studia pierwszego i drugiego stopnia, Szkołę Doktorską, a także odpłatne studia podyplomowe i staże artystyczne.

We wnętrzach UMFC odbywa się blisko 200 wydarzeń artystycznych rocznie. Uniwersytet dysponuje własnymi salami koncertowymi i kameralnymi oraz kinem z systemem Dolby Atmos.

W ramach uczelni działa wielokrotnie nagradzane wydawnictwo Chopin University Press oraz impresariat artystyczny Chopin University Talents wspierający studentów w wejściu na rynek pracy.

14 listopada 2024 – Lublin

## Filharmonia im. H. Wieniawskiego w Lublinie



Działalność Filharmonii im. Henryka Wieniawskiego w Lublinie rozpoczęła się od Lubelskiej Orkiestry Kameralnej, powołanej w 1944 roku, na której czele stanął Zygmunt Szczepański. Pierwszy koncert zespół dał 10 lutego 1945 roku, jeszcze podczas wojny. Lubelską Orkiestrę Kameralną, przekształcono w 1946 w Miejską Filharmonię w Lublinie.

Pierwszym Dyrektorem Filharmonii został Jan Widmański, a stałym dyrygentem i kierownikiem artystycznym, jej dotychczasowy

organizator, Zygmunt Szczepański. Przed końcem sezonu artystycznego 1946/47, Zygmunt Szczepański zrezygnował ze swojego stanowiska i opuścił Lublin. Dyrektorem pozostał nadal Jan Widmański, a kierownictwo artystyczne objął Adam Wyleżyński. Dnia 21 listopada 1949, zarządzeniem Ministra Kultury i Sztuki, Filharmonia uzyskała miano Filharmonii Państwowej w Lublinie.

Pierwszą siedzibą była nieduża sala Towarzystwa Muzycznego w budynku Teatru przy ulicy J. Osterwy (obecnie ul. Kapucyńska). Budynek ten wzniesiony został w latach 1884–1886 wg projektu Karola Kozłowskiego i należy on do najstarszych budynków teatralnych w kraju. W roku 1995 Filharmonia przenosi się do nowego budynku na ul. Marii Curie-Skłodowskiej, spełniając marzenie o przestronnej sali koncertowej.

16 listopada 2024 – Opole  
Filharmonia Opolska  
im. J. Elsnera



Orkiestra Filharmonii Opolskiej została założona w 1952 roku jako Opolska Orkiestra Symfoniczna. Już po pięciu latach działalności zespół przemianowano na Państwową Orkiestrę Symfoniczną w Opolu, a od 1969 roku instytucja nosi imię Józefa Elsnera – kompozytora nierozdzielnie związanego z ziemią

opolską. Swą obecną nazwę orkiestra przyjęła w 1972 roku, kiedy to decyzją Ministra Kultury i Sztuki powołana została Państwowa Filharmonia im. Józefa Elsnera w Opolu. W ciągu ponad siedemdziesięciu lat swojej działalności Orkiestra gościła wielu światowej sławy dyrygentów, kompozytorów oraz solistów.

Filharmonicy Opolscy prezentowali się w najznamienitszych salach Europy, m.in.: Philips Saal w Rotterdamie, Teatro Municipale w Piacenzy, historycznej Herkulessaal

Polskę w Brukseli podczas uroczystości z okazji poszerzenia Unii Europejskiej oraz w Salzburgu, w trzecią rocznicę ataków terrorystycznych na World Trade Center.



w Monachium oraz w Złotej Sali Musikverein w Wiedniu.

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Opolskiej wielokrotnie zapraszana była do uczestnictwa w prestiżowych wydarzeniach o randze międzynarodowej, takich jak specjalny koncert w Rzymie w 2000 roku, kiedy to Orkiestra Filharmonii Opolskiej jako jedyny polski zespół uświetniła obchody osiemdziesiątych urodzin papieża Jana Pawła II. W 2004 roku Filharmonicy Opolscy reprezentowali

Działalność koncertowo-artystyczna Orkiestry obejmuje również tournée poza granicami Europy: zespół wystąpił m.in. w Chinach, Argentynie, Brazylii czy USA.



# Ołomuniec – nieznana perła Europy

Ołomuniec, liczące ponad 100 000 mieszkańców i szóste co do wielkości miasto w Czechach, leży w samym sercu Moraw, których był niegdyś stolicą. Jest siedzibą wielkiego uniwersytetu, arcybiskupstwa, filharmonii, licznych muzeów, teatrów i klubów, a także sceną dla wielu ciekawych imprez i festiwali.

Przez setki lat Ołomuniec należał do najważniejszych miejscowości na ziemiach czeskich. Bogata przeszłość obdarzyła go wspaniałym zbiorem historycznych skarbów, dzięki czemu Ołomuniec jest drugim po Pradze najbardziej rozległym miejskim zespołem zabytkowym w tym kraju.

Oryginalny średniowieczny zegar astronomiczny, przekształcony w duchu socrealizmu po II wojnie światowej, jest unikatem na skalę światową. Wśród najciekawszych zabytków znajduje się wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO Kolumna Trójcy Świętej, sześć barokowych fontann i uroczą nowoczesną Fontanna Ariona.

Całe miasto otoczone jest pierścieniem zachowanych do dziś fortów i innych pozostałości sławnej przeszłości wojskowej dawnej Twierdzy Ołomunieckiej.

W otaczających starówkę pięknych parkach miejskich można znaleźć części średniowiecznych murów miejskich i Twierdzy Koronnej, przekształconej w tętniące życiem centrum kulturalne. Ołomuniec to miasto warte odwiedzenia!

## Czy wiesz, że...

- ◆ Kolumna Trójcy Świętej została wpisana na listę UNESCO w 2000 roku?
- ◆ Katedra św. Wacława szczyli się najwyższą wieżą kościelną na Morawach i drugą najwyższą wieżą w Republice Czeskiej? Jedna z trzech wież katedry liczy 100,65 metrów wysokości.
- ◆ zabytkowy ratusz w Ołomuńcu pełni swoją pierwotną funkcję od ponad 600 lat?
- ◆ na Rynku Górnym znajduje się makieta miasta z brązu, przy której można podziwiać starówkę z lotu ptaka?



Portal turystyczny  
miasta Ołomuniec

Katedra św. Wacława



Ulica Hrnčiřská



Rynek Górny w Ołomuńcu, ratusz  
i Kolumna Świętej Trójcy



Panorama historycznego centrum Ołomuńca

Koncerty i funkcjonowanie  
Morawskiej filharmonii Olomuniec  
wspierają finansowo



Partner  
Morawskiej Filharmonii Olomuniec



Partnerzy  
trasy koncertowej



Ambasada Republiki Czeskiej



PETERKA PARTNERS  
YOUR CEE LAW FIRM



„YEAR OF”  
„CZECH”  
„MUSIC”  
„2024#”



Patroni medialni  
trasy koncertowej







2024  
Rok Muzyki Czeskiej

mfo.cz

